

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Fél évre . . . 40 L — b.  
Egy évre . . . 20 L — b.  
Egy hónapra . . . 7 L — b.  
Nyitási sora . . . 6 L — b.  
Hird. felirata . . . 3 L — b.

# SZÉKELY UJSÁG

Kézdivásárhely és Vidéke Gazdasági Egyesületének hivatalos lapja.

Megjelenik  
hetenként kétszer:  
csütörtökön és  
vasárnap reggel.  
Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
Soseana Gen. Averescu-ut 4.

Felelős szerkesztő: Dr. I. Diénes Ödön.

Kiadja a Societate Anonima Tipografia Targul-Sacuilor.  
Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság.

Segéd-szerkesztő: Kovács J. István.

## Fenyegetőznek a görögök.

Anglia Törökország mellett.

A lausannei pót-konferencia csak két célt szolgálhatott. Vagy teljes kimagyarázását az ellentéteknek, vagy pedig az ellentétekből fakadó összeütközések gyors kirobbanását.

Már hetek óta tudja mindenki, hogy a lausannei konferencia csak por, amit a világ szemébe hintenek és a szövetséges államoknak pedig azt jelenti, hogy moshatják kezeiket. Nyugodtan hivatkozhatnak arra, hogy ők a béke érdekében másodszor is közbenjártak Lausanneban.

Alexandris görög külügyminiszter közölte Pelle tábornokkal, a francia kiküldöttel, hogy a legsürgősebben szabályozni kívánja a görög kártérítési kötelezettség kérdését.

A görög külügyminiszter hivatalos közlése egyenesen ultimátum jellegű. Alexandris kijelenti benne, hogy ha a görög kártérítési kötelezettség kérdését szombatig nem szabályozzák, akkor a görög küldöttség céltalanul találja, hogy tovább is Lausanneban tartózkodjék és elutazik.

Gonata, a görög hadügyminiszter hasonlóképpen nyilatkozott a sajtóban, sőt nyilatkozatát azzal töltötte meg, hogy ha a kérdést a hét végére nem intézik el a görög kívánság szerint, úgy a görög nemzet szabad kezét nyer további magatartásában. Egyelőre még nem is adtak választ az angorai török küldöttségnek.

A helyzet mindenesetre komoly. Ezek után már Görögország békés szándékában egyáltalán nem lehet bízni.

Ilyenformán Anglia csak öngazolását láthatja abban, hogy a lausannei értekezlet meghehült, vagy abban, hogy esetleg háborúra vezet.

## A magyar hadikölcsön ügye.

Románia, Jugoszlávia és Csehszlovákia kormányai közös jegyzékben léptek fel Ausztria és Magyarország kormányainál és felszólították, hogy a háború alatt kibocsátott hadikölcsönök kötvényeit váltsák be, még pedig a kibocsátási értéknek megfelelően aranyparitásban, a kötvénytulajdonosok illetősége szerinti valutára átszámítva. Magyarország most válaszolt erre a jegyzékre. Válaszában kijelenti a magyar kormány, hogy a hadikölcsönkötvények érvényességét elismeri, hajlandó aranyparitásban beváltani, de csak a jóvátételi tárgyalások befejezése után lesz abban a helyzetben, hogy a visszafizetés határidejét meghatározhassa. Most kizárólag magyar papirkoronában teljesíthetné a magyar kormány ezt a beváltást, ezért halasztást kér addig, míg Magyarország pénzügyei konszolidálódnak.

## Hogy áll a magyar jóvátétel?

A magyar jóvátétel kérdésében folytatott tárgyalásokról hozott döntést megcsonkítva adták ki.

Igy hiányzik mindjárt az első pont, amely azt mondja, hogy a felveendő kölcsön egyrésze jóvátételi célokra fordítandó!

Ez ellenkezik az angol-olasz-japán állásponttal. Eszerint a kiküldött bizottság vizsgálata csak a kölcsön egy részének hováfordítása kérdését vizsgálja meg.

Angol pénzügyi körök véleménye — amelyhez valószínűleg az olaszok is csatlakoznak — az, hogy Magyarország megsegítése kérdésében önállóan fognak eljárni.

## A Kongregáció 20 éves rövid története.

— Jubileumi megemlékezés. Irta és a kézdivásárhelyi Mária Kongregáció 1923. évi május 24-iki ünnepélyén felolvasta: Asbóth Viktor dr. —

A kézdivásárhelyi gimnáziumban az első Mária Kongregáció 1745-ben alakult XIV. Benedek pápasága és báró Klobusiczky Ferenc erdélyi püspök fővédnöksége alatt. Első praesese v. elnöke, igazgatója Szőlőssy Tádé minorita r. tanár volt, gróf Kálnoky Ferenc és gróf Mikes Antal megválasztott tiszteletbeli rektorai voltak a Kongregációnak, míg Zineg Simon ezredes neje, Anna, továbbá báró Henter Ferencné Almási Krisztina, altorjai báró Apor Jánosné Mihály Zsuzsa, Kálnoky Anna, nemes Karácson Lukácsné Márton Mária, Keresztes Lukácsné Judit, Eranos Kristófné stb. védnökei vagyis jótévedői voltak. Ez a kongregáció 1843-ig állott fenn. Lapjai ezzel az évvel záródnak. Az első kongregáció 46 taggal indult útjára és 98 év múlva 1600 tanulót számít a *Sodalesek* vagyis a felesküdt tagok közé.

Félszáz esztendeig nyugodott esendesen, siratgatta a szabadságharcban elesett leventéit és várta az új, a friss generációnak növekedését . . .

\* \* \*

A hosszú pihenés siri álmát új kürtszó riadoja verte fel. Gyulafehérvár és Székelyfehérvár ormain új vezérek jelentek meg. Főpapi palástjuk fénye beragyogta az országot, vágódás szállt a szívekbe, új hajnalpir derengése a lelkekre. A fővárosból is megindul diadalmas útjára a „Zászlónk” és verőváltja, toborozza a Mária-lovagokat táborába. Új élet fakad a régi hantokon, az elhervadt helyén új virágok nyílnak. Népesedik szépen Pannonia kertje. Ez az áramlat, ez a lelkes megújulás adott életet a mi kongregációnknak is. Már az 1902-ik iskolai év végén kegyelmes püspök atyánk úgy szólva magával vitte intézetünk 2 tanárát és 10 tanulóját Csiksomlyóra a *tagfelavatási ünnepélyre*, hogy saját szemekkel lássunk ilyen példát és adandó alkalommal hasznunkra fordíthassuk. És csakugyan, mint az első secretarius örvendve megörökíti: az ige testté lőn, a remény valóra vált a következő iskolai évben, dec. 8-án megalakult a főgimnáziumi *Mária Kongregáció* és pedig bizakodó, szerencsés körülmények között, mert maga a kegyelmes püspök ur jött hozzánk, hogy előző évi becses ígéretének teljesítésével megajándékozzon bennünket. Az intézet történetében is új korszakot jelentő eseményt püspök atyánk diszkönyvünkben így örökíti meg:

„December 8-án, a szeplőtelen Szűz Anya ünnepén *jelenlétemben* alakult meg a Kézdivásárhelyi Mária Kongregáció, amelynek tagjai önként szegődtek a B. Sz. zászlója alá és megígérték, hogy csakis azon esetben maradnak a Kongregáció tagjai, ha a próbaidő alatt meggyőződtek arról, hogy képesek is, készek is a feddhetetlen tiszta élet és ernyedetlen szorgalom által annak minden időben becsületére válni.”

A kongregáció 75 jelölttel kezdette meg működését és év végén 16 felesküdt lovagja volt, egyuttal *első magistrátusa* is. Ennek tagjai közül 20 év alatt kiváló ügyvédek, orvosok, tanárok és papok lettek, egy párról adataink nincsenek, hárman pedig elmentek a másik Kongregációba, ahol praesesük Krisztus, védnökük pedig maga a B. Sz. Mária. Az első praefectus Jancsó Béla székelyudvarhelyi főgimn. tanár; az első secretarius dr. Fekete András volt orsz. képviselő, ügyvéd, a többi magistratusi tagok közül dr. Elekes Béla ügyvéd, Jancsó Gyula jegyző, Hollanda János plebános, dr.

Jénák Ferenc, intézetünk kedvelt francia tanára, dr. Tamás Elek ügyvéd és földbirtokos, Finta Antal plebános, dr. Szalay Gyula tanár és költő, Khell István tanár, dr. Elekes Dezső budapesti min. fogalmazó, Kelemen István és Finta János ismeretlen pályán vannak, míg Kopac Albert pleb., Dénes András és dr. Tuzson Lajos orvos néhány éve meghaltak. Ime, mindenki lett valami, csak én maradtam az, ami voltam. Azaz, hogy dehogy maradtam, 20 évvel öregebb lettem, bár ugyanezt elpanaszolhatnám 20 év múlva is!

(Folyt. köv.)

## IRODALOM.

Karácsonyi Jánosnak, a kiváló történet-tudósak: E. I. T.-ban felolvasott „Hét vár” című nagyérdekességű tanulmányát közli a „Pásztortűz” legfrissebb száma. Novellákat Péchy Horváth Rezső és Szabó Mária, cikkeket Tamási Áron és Nyirő József tollából közöl a lap. Versekkel Nagy Emma, Övedi László, Bisztray Gyula és Baumgarten László szerepelnek. A gazdag rovatközlemények sorából kiemelhetők: I. Diénes Jenő, Fazekas János, Tichy Kálmán, Walter Gyula, stb. közleményei. Egyes szám ára 4 leu. Kérjen mutatóvány-számot.

## HIREK

Szerda, május 30.

— **Halálozás.** Inámi Bolgár Ferenc v. b. t. t., a magyar képviselőház volt alelnöke, ny. honv. államtitkár, volt országgyűlési magyar képviselő, szolgálaton kívüli mérnökkari alezredes f. hó 23-án 72 éves korában hosszas szenvedés után Budapesten meghalt. F. hó 29-én az Országos Tiszti Kaszinó előcsarnokából a Kerepesi-temetőben helyezték örök nyugalomra. Molnár Dénes dr. neje szül. inámi Bolgár Mária az elhunytban nagybátyját gyászolja. A régi Magyarország egyik legkiválóbb politikusát és államférfiát veszítette el.

— **Új gimnáziumi alapítvány.** Beldi Tivadar bodolai földbirtokos 1000 (ezer) leus alapítványt tett a kézdivásárhelyi főgimnáziumhoz azzal a rendeltetéssel, hogy ezen összeg tőkésítették, míg az évenkénti kamattal akkor összegre növekedik, hogy egy szegény, jó magaviseletű és jó előmenetelű tanuló kirándulási költségét a felnövekedett tőke kamatjából fedezni lehet. Az alapítványért a nagylelkű alapítónak köszönetet mond a *főgimnázium igazgatósága*.

— **Törvényszékek felavatása.** Sepsiszentgyörgyön május 27-én, Csikszerezében május 28-án avatták fel a visszakapott törvényszékeket. Mindkét helyen megjelent Florescu igazságügyminiszter.

— **A Flekken** legközelebbi száma június 2-án, szombaton reggel jelenik meg terjedelmes, érdekes tartalommal. Ha kellemes, élvezetes percek akar magának szerezni, vásároljon Flekkent.

— **Kötszázhetvenhét francia ujságciikk Petőfiről.** Petőfi Sándornak, a lángelkű magyar költőnek centennáriumát nemcsak Magyarország, de Európa összes országaiban, ott is, ahol nem laknak magyarok, de Petőfit fordításokból ismerik, megünnepelték. S ebben az ünnepelésben elől járt Franciaország, ahol február folyamán — mint arról annak idején beszámoltunk, nagyszabású ünnepségek folytak le, amelyeken Pekár Gyula és Jászai Mari is résztvettek. Ezeknek az ünnepségeknek mintegy revanche az a

látogatás, amelyet Bonnefon, a francia tudományos akadémia tagja tett most Budapesten s az az ünnepség, amelyben Bonnefonnak Budapesten része volt. A magyar fraacia irodalmi társaság Bonnefon tiszteletére diszülést tartott, amelyen Pekár Gyula üdvözölte a francia vendéget. Ezután Bonnefon tartott hosszabb beszédet a Petőfi centennáriumból és a párisi Petőfi ünnepéről. Elmondotta, hogy a Petőfi ünnepély alkalmával kétszázhetvenhét cikk jelent meg a francia lapokban, amelyekből hetven csak Petőfi-vel, a többi pedig Petőfi hazájával és nemzetével foglalkozott s a nizzai katonai kör, amelynek 182 generális tagja van, meghívta őt, hogy tartson előadást Petőfiről. A Petőfi Társaságban tartott beszédet Bonnefon, ahol szülővárosának Magyarországra nézve nagyjelentőségű szülöttéről, II. Szilveszter pápáról tartott előadást, aki Szent István királynak a szent koronát küldte. Pekár Gyula Bonnefon tiszteletére dejeunert adott, amelyen József kir. herceg is megjelent.

— **Jelentkeznek a sofför-tanfolyamra.** A mai világban sofförnek lenni, nem megvetendő dolog. Ugy fizetik, hogy kevés hivatalnok kapja azt a fizetést, amit egy jól képzett sofför megkap. Nem csoda tehát, ha a városunkban kezdődő sofför-tanfolyamra tömegesen jelentkeznek. A tanfolyam vezetője, Kuhn Andor ezúton kéri fel azokat az urakat és hölgyeket, akik a tanfolyamra beiratkoztak, az elméleti oktatáson hétfőn d. u. 3 órákor a főtéri garagé-ban jelentkezzenek.

## Orgonabokor.

Ewald K.-tól. Németből fordította: Bányai János.

— Igen — igen — igazatok van! — kiabálták most már a levelek. És ti ezt nevezitek munkának?

A virágokat nem zavarta mind ez. Folytatták tovább az ábrándozást.

— Buta jószágok! — zizegték a levelek, az ágak. Még az öreg gyökér is rákontrázott. Még csak fülüket sem mozditják nemtörődomségükben!

Mindnyájan megegyeztek abban, hogy halatlanság volna tőlük azt kívánni, hogy ezeket a buta, lusta, semmi hasznát nem hozó virágokat továbbra is szolgálják. Ugy zugtak-bugtak az érdekeltek össze-vissza, hogy az egész kalamajkjából nem lehetett egy szót sem érteni.

De ez sem volt a virágokra semmiféle hatással. Nevettek, vigak voltak s dudoltak tovább megkezdett nótájukat..

Elmult a nyár s megérkezett az ős. A fiatal zöld ágak lassanként barna téli bőrbe bujtak. De a leveleknek nem volt téli ruhájuk s el is fogta a sárga irigység őket. A legelső déresipésre vacogott a foguk, összekunkorodtak s egymás után potyogtak le a földre. Bele is pusztultak mindnyájan.

A nagy levélhalom betakarta s jól melegeitette a morrogó vén gyökereket.

A virágok is csodálatos változáson mentek keresztül! Megviselte őket is az idő s annak a vad foga. Hiába, az idő eljár... cserebogár... sárga cserebogár! Amint az egyik hüvös, szelős nap az öreg gyökér valami sajátos zizegésre-zörgésre lesz figyelmes és kikukucskál a földből... Uram fia, majd leesett az álla ijedében. Az illatozó, színes virágok helyén valami összeasszott, ocsmány dolgok ültek, mintha az elrepült tündérekisasszonyok helyét ráncos, vén boszorkányok foglalták volna el.

Es ezek is eltűntek onnan nemsokára, mint az első haragos téli vihar végig sepett a vidéken. Csak a csupasz ágak maradtak meg.

— Huj, de hideg van — rázkódtak meg dideregve az ágak — no öreg gyökér, hidd el, szívesen cserélnék veled. Jó dolgod van ott lenni a kényelmes, meleg lakásban.

A gyökér nem felelt. Sok mindenfélén tépelődött. Közvetlen mellette ugyanis különös kis apróság feküdt. Hiába nézte, vizsgálta, sehogys tudott kiokoskodni belőle.

— Hé öcsém, hogy kerülsz te ide? — szólta meg végre, de semmi választ nem kapott rá feleletül.

— Hát aztán nem tudsz te illedelmesen

felelni, ha idősebbek tisztességesen szólnak hozzád? — szólt rá nyersen az öreg, még pedig olyan nyersen, mint amilyen nyers egy gyökér tud lenni.

— Mi szomszédok vagyunk, vagy mi az Isten csodája s mégis különös volna, ha nem lépünk ismeretségbe!

(Folytatása következik.)

## Innen-onnan.

(\*) **Egykoru jelentés Jézus Krisztusról.** A római Vatikán könyvtárában felfedezték Publius Lentulus prokonzul egykoru jelentését Jézus Krisztusról. Most kiderült, hogy ezt a latin jelentést Clejovics János volt temesvári piarista főgimnáziumi tanár is ismerte. A tanár egyik tanítványa egy budapesti ujságban megírja, hogy kitűnő professzora gyakran említette, milyen csodálatos, hogy a művészek nem veszik figyelembe azt a jelentést, amelyben Jézus meglepő hüen van leírva. Clejovics fordítása így adja Krisztus leírását: „Magastermetű ember, de minden testrésze nagyon szabályos. Arkifejezése szigorú és csodálatos hatással van mindenkire. Félni lehet tőle, de egyben önkéntelenül szeretni is kell őt. Borsárga színű haja dus, csillogó fürtökben hull a vállára. Tiszta, magas homloka van, szeme kék és csillogó. Amikor megróvalakit, nagy eréllyel csengenek szavai, amikor tanít, hangja finom és gyengéd. Nevetni senki sem látta, sirni sem. Minden, amit beszél, okos és tartalmas, egyetlen szava sem felesleges. Ő talán a legszebb ember a földön.”

(\*) **Fegyver, amely nem öl.** Végre egy fegyver, amelyet azért találtak föl, hogy emberéletet kíméljenek vele! Nem is civilizált világban akadt, hanem egy kínai vegyész a feltaláló. Az új revolver arra való, hogy viselője védekezhessen vele, anélkül, hogy támadójában kárt tegyen. Ezt gázzal töltik, amely azt, akire rástűtik, sürű gombolyagba burkolja, elveszti látását, faldoklik, elveszti eszméletét, de egy félóra múlva a gáznak minden hatása elmúlik és semmi kellemetlen következménye sem marad.

## Városi mozi.

(A mozi-iroda közlése.) Junius 2-án, szombaton és 3-án, vasárnap este 9 órákor kerül bemutatásra **Az áldozat** (Dorján-film) dráma 5 felvonásban. Főszereplő Pola Negri. A szerelméért vértanúságot szenvedő nő drámája Az áldozat. Egy dús gazdag, de megöregedett olasz főúr feleségül veszi Ginliettát, egy közönséges korcsmáros leányát, akinek a főúr titkárával előzőleg viszonya volt. E házasságot rossz szemmel nézik a rokonok, kivéve a fiatal Enricet, aki a szerelmével ostromolja nagybátyja feleségét. A titkár módot talál, hogy a főúr kihallgassa öccse szerelmi vállomását, ezért végrendeletét, mely feleségét nevezte meg örökösnéül, most nehéz feltételekkel toldja meg. Fokozza a főúr féltékenységét lelketlen titkára, aki most arcátlanul elárulja viszonyát. A dús gazdag olaszt szívészélhűdés éri, övegye teljesen a titkár hatalmába jut. Lelki egyensúlya azonban meghibban, a titkár megöli, a bíróság felmentő ítéletet hoz. E filmdrámában Pola Negri játéka valósággal fascináló.

Ha úgy se megy fürdőre a nyáron

**Micike**

legalább szórakozzék kellemesen. — Fár-

**adon**

el minden áldott este a Józsiás-kerti cukrászdába, mert ez az

**egy**

-etlen hely, ahol városunkban kellemesen, olcsón és kedvére mulathat cigányzene mellett. Ha éhes, ehét fagyaltat, tortákat, krémet, rollót, hab-

**csókot**

stb., stb.,

uzsonnázhat és vacsorázhat, ha meg szomjas, akkor a legkitűnőbb CZELL-féle (Czell Károly csoport) italokat kapja.

Hilib községnek az Ozsdola-patakán átvezető hidja ujjaépítése június 3-án d. e. 10 órákor árlejtésen vállalatba adatik.

Ajánlatok fenti napig elfogadtatnak a községi előljáróság által.

Az előljáróság.

**Elsőrendű**  
**fenyővizet és szilvapálinkát**  
:: gyárt és szállít jutányos áron ::  
**BAKÓ ISTVÁN** gyümölcspálinka-főzdéje  
SZENTKATOLNA.

**Rómer szálloda**  
**Brassó, Kut-utca 23.**  
**Tiszta szobák. Kitűnő konyha.**  
**Jutányos árak.**  
**Értesítésre, kívánatra szobákat fenntart.**

Eladó a Kanta-utcában fekvő telek a rajta levő  
**emeletes kőházzal**  
és gyümölcsös kerttel együtt.  
Felvilágosítást dr. Molnár Dénes kézdívisárhelyi ügyvéd (Főter 21. szám) ad.

## Szabó-üzlet áthelyezés.

Értesitem a tisztelt közönséget, hogy férfiszabóságot áthelyeztem a Főter I. ker., XXI. udvar-terén levő Dávid István ur lakásába (Pálócák lakatos mellett.)

Kérem a t. közönséget, ezután is ép oly bizalommal felkeresni, amennyiben oda törekszem, hogy a legkényesebb igényeknek megfelelő ruhákat is gyorsan és pontosan elkészítek. :: Tisztelettel:

**BARTHA ISTVÁN**, férfiszabó.

Cassa de Economie  
**AGRAR**  
Takarékpénztár  
Targu-Mures—Marosvásárhely.  
Saját tőke: 24,000.000— Lei.

## Fióktételei:

Csikszereda, Gyergyószentmiklós, Parajd, Kézdívisárhely, Marosludas, Nyárádszereda, Nagyenyed, S.-szentgyörgy, Székelykeresztur, Székelyudvarhely.

Deviza-engedélye alapján a külföld minden piacára átutalásokat a legjutányosabban eszközöl. Kiállít az összes világpiacokra csekket és hitelleveleket.

Külföldi értékre szóló csekkjeit fizetés végett a vámhivatalok is elfogadják.

Foglalkozik a banküzlet minden ágával.

Takarékbetéteket előnyösen kamatoztat és felmondás nélkül fizet vissza. Kölcsönöket nyújt váltóra és folyószámlára. — Nagyonbbszabásu finanszírozásokat vállal.

**8Hp Hofherr Schrantz**  
**KAZÁN**

párosított

**1400 mm. Clayton Schuttleworth**

**cséplővel**

teljesen felszerelve, üzemképes állapotban, uradalmi garnitúra eladó :: és megtekinthető:

**BARTHA ÁRPÁD-nál**  
Sft. Gheorghe — Sepsiszentgyörgy.